

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 1. TEL.: 7-88

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . . . 35.000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1.500 K

Bethlen István miniszterelnök is elutazik Genfbe

Smith főbiztos és Bud miniszter is vele mennek

Budapest, május 27. Politikai körökben úgy tudták, hogy a népszövetség pénzügyi bizottságának ülésén Magyarországot egyedül Bud pénzügyminiszter fogja képviselni, a miniszterelnök pedig csak június első napjaiban utazik Genfbe. — Bethlen miniszterelnök időközben megváltoztatta tervét és pénteken 6-án elutazik a pénzügyminiszterrel együtt. A miniszterelnök erről a következőket mondta:

— Holnap én is elutazom Genfbe mert elejétől végig személyesen

kívánok részt venni mindazokon a tanácskozásokon, amelyek összefüggésben állnak a magyar államháztartás helyzetének további kialakulásával.

Értesülésünk szerint a miniszterelnökkel utazik Genfbe Smith J. népszövetségi főbiztos is, aki az eddig kiadott havi jelentései alapján fog beszámolni a magyar államháztartás helyzetéről. Ezek a jelentések teljesen pótolják a zárszámadást is és teljesen tiszta képet fognak a népszövetség elé tárni.

Bethlen miniszterelnök nyilatkozata az egységes pártban

Budapest, május 27. Az egységes párt ma este Almássy László elnök letévele értekezletet tartott.

Bethlen miniszterelnök bejelentette, hogy a pénzügyminiszterrel holnap Genfbe utazik azért, hogy mivel a szandási periódus július 1-ével letelik, letárgyalják azokat a kérdéseket, amelyekkel a kapcsolatosan megvitásra várnak. Távolléte alatt tulajdonképpen csak az appropriációt kell letárgyalni, mert arra szüksége lesz Genfben, hiszen a most letárgyalásra váró kérdések csak abban az esetben tárgyalhatók ott le, ha az appropriációt a nemzetgyűlés megszavazza. Nem hiszi, hogy az ellenzék az appropriációs vita során nehézségeket támasztana, mert hiszen ellenkező esetben vállalnia kellene az adóimot a megvitásra kerülő kérdések megoldásának elmaradásáért.

Nem akar hosszas részletekbe bocsátkozni arra nézve, hogy milyen kérdések kerülnek Genfben tárgyalás alá, csak arra hívja fel a párt figyelmét, hogy a technikai kérdések egész sorozata merült fel, amelyek a népszövetséggel folytatott tanácskozások kapcsán elintézendőek, hogy nyervek. Bizik abban, hogy a népszövetség minden politikától mentesen tisztán a pénzügyi szempontok szem előtt tartásával fog ezekben dönteni. Távozása előtt csupán azt kéri a párttól, hogy biztosítsa az appropriáció letárgyalását. (Helyeslés.)

Almássy László a párt nevében szerenés utat és jó munkát kívánt a miniszterelnöknek és a pénzügyminiszternek, mire az értekezlet Bethlen István gróf miniszterelnök és a kormány lelkes eljenzésével ért véget.

A református egyetemes konvent folytatólagos közgyűlése

Fenntartják a kecskeméti jogakadémiát
A konvent határozata a vasárnapi tanórák ellen

Budapest, május 27. Csütörtökön délelőtt folytatta évi rendes közgyűlését a magyarországi református egyetemes konvent Baltazár Dezső püspök és Dégenfeld József gróf rangidős főgondnok elnöklésével.

Szentpéteri Kun Béla dr. debreceni egyetemi tanár a közjogi bizottság javaslatát ismertette.

Nagyobb vitát a lelkészek korptelének ügyénél kezdtek, amelyben a tiszántúli egyházkerület főgő határozatával foglalkoztak. A református egyház kecskeméti egyetemes jogakadémiáját mindaddig fenntartják, amíg a másik két felekezeti jogakadémia is működik. A kecskeméti főiskola költségvetése egyébként egyensúlyba került. Antal Géza püspök a lelkészi és tanítói javadalmi földek használatát sürgette. Kérésére az fog-

ják hívni a kormányt, hogy az egyes miniszteriumok között ebben a tárgyan mutatkozó ellentéteket közbőlje ki.

A jövő héten tartják Amsterdamban a református belmissziói világ konferenciát. Erre Magyarország református egyháza Ravasz és Antal püspököket küldik ki.

Kovács J. István dr. referált ezután a vallási tanügyekben. Azzal kapcsolatban, hogy a debreceni zsidó gimnáziumban vasárnap is tartanak előadást, kéri a kultuszminisztert, miszerint szerezzon érvényt annak a keresztyén gondolatnak, hogy a vasárnapot illik megünnepelni.

Két órákor Baltazár Dezső püspök félbeszakította a tanácskozást. Délután a bizottságok tartanak ülést. Holnap folytatódik a közgyűlés.

A pénzügyminiszter kilátásba helyezte a forgalmi adó további csökkentését

Elfogadták a pénzügyi tárca költségvetését
Az igazságügyminiszter válasza Hegymeginek

Budapest, május 27. A nemzetgyűlés mai ülésén a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalták. Temesváry Imre előadó ismertette a költségvetést, amelyből kitűnik, hogy a sulyos gazdasági viszonyok között is javulás mutatkozik egyes rétegekben.

Sándor Pál felszólalásában a forgalmi adó leszállítását, a fázisos rendszer bevezetését és a többi adók leszállítását kívánja. Határozati javaslatban a forgalmi adó törlését kéri. A költségvetést nem fogadja el.

Pintér László felszólalásában a közmunkaváltás csökkentését sürgeti, valamint a fázisos rendszer bevezetését, ugyszintén a gazdasági rendszer szanalását.

Saly Endre kívánja, hogy az adóalanyok részére munkaalkalmakról gondoskodjanak. — A költségvetést nem fogadja el.

Gadl Gaszton: Statisztikai adatokkal mutatja ki, hogy a kisbirtokosok a holdankénti kataszteri tiszta jövedelemnek 2-3-szorosát fizetik adóban, a nagybirtokosok pedig annál is többet.

Szilágyi Lajos az adóterhek csökkentését követeli. Olesó hitelt sürget a gazdák részére. A lakásépítésre előirányzott összeg felemelését kéri. A hadikölesönök valorizációját kívánja. Elismeréssel szól a főbiztos munkájáról.

Fábián Béla hosszasan foglalkozik az adópolitikával és azt mondja, hogy a kisiparosokat és kiskereskedőket a forgalmi adóval kapcsolatos könyvvizetés alól felmentették abban az esetben, ha segéd nélkül dolgoznak és mégis büntetik őket.

Bud: Már megszűnt, rendelettel tiltottuk meg.

Fábián: Fenntartja állítását.

Bud: Tessék minden konkrét esetben panaszt tenni és mi szigoruan eljárunk.

Fábián: A forgalmiadó általános zánál nagyobb összegeket vetettek ki az adózókra, mint amennyit azelőtt fizettek. Erre nézve bizalmas rendeletet kaptak a pénzügyigazgatóságok. (Bud János mosolyogva rázza a fejét.) Lehet, hogy a pénzügyminiszter hátamegett adták ezt ki. Határozati javaslatban kéri, vonják fegyelmi eljárás alá a hibás pénzügyi tisztviselőket, apasszák a forgalmi adóellenőrök létszámát, vonja vissza a pénzügyminiszter azt a rendeletét, amelyben kötelezte a kereskedőket és iparosokat, hogy a forgalmiadó bélyegeket este 6 óráig ragasszák be.

Molnár Géza a forgalmi- és általános keresetiadó terén tapasztalt visszaéléseket teszi szóvá a határozati javaslatban progresszív

alapon nyugvó egyenesadó reformtervezetet sürget, valamint a forgalmi adónak 1 százalékra való leszállítását és az egyfázisu rendszerre való áttérést kéri.

Eörfy Imre a borkrizissal foglalkozik. — Mindent el kell követnünk a belföldi borkoraszítás emelésére. Kéri a pénzügyminisztert, foglalkozzék a boradó eltörlésével. A költségvetést elfogadja.

Bud pénzügyminiszter válaszul ezután a felszólalásokra. — Hosszu ideig lesznek még kénytelenek az államok a forgalmi adóval élni. Minden érvet felhozott már annak idején arra, hogy e kérdés megoldása milyen nehéz. A forgalmiadót olyan tételnek tartja, amely ránehezedik az országra. Meg kell azonban várni, hogyan alakulnak a jövőév bevételai és ha azok lehetővé teszik, ismét csökkenteni fogja. — Összegezve a költségvetés vitáját, különösnnek tartja, hogy az egyik oldalon annyi a követelés, hogy annak kiegyenlítésére a budget kétszerese sem volna elegendő, a másik oldalon pedig adócsökkentést követelnek.

— Amikor pénzügyeinket a leg-súlyosabb áldozatokkal tudtuk csak rendbehozni, akkor nem lehet a nehezen helyreállított pénzügyi helyzetet felborítani. — A nyugdíjasok problémája csak fokozatos takarékosággal rendezhető.

— Tekintettel a beruházások gazdaságpolitikai és szociális fontosságára, felhívja a nemzetgyűlést, hogy az ország egyetemes érdekében cselekszik, ha az appropriációt idejében megszavazza, amelyben külön szakasz rendelkezik arról, hogy a szanalási törvény intézkedései továbbra is érvényben maradjanak.

A főbiztos és munkatársai megérdemlik a nemzet elismerését és háláját. (Helyeslés.) Kéri a költségvetés elfogadását. (Eljenzés.)

A nemzetgyűlés általánosságban elfogadta a tárca költségvetését és a benyújtott határozati javaslatokat mind elutasította.

Pesthy igazságügyminiszternek Hegymegi Kiss Pál által a közjegyzőhelyettesek mellőzése ügyében elmondott interpellációjára adott választát olvasták fel ezután. Az igazságügyminiszter hangsúlyozza, hogy mindenkor szem előtt tartotta a közjegyzői helyettesek jogos igényeit, de kinevezéseknél azonban elsősorban az utódállamokból való közjegyzőket kellett figyelembe venni. A választ a Ház tuguomásul vette, a képviselő azonban nem.

A nemzetgyűlés ülése este fél 7 órákor ért véget.

Apponyi Gyöngyösapátiban ünnepli 80-ik születésnapját

Budapest, május 27. Gróf Apponyi Albert már az ünnepek előtt Gyöngyösapátiba érkezett, ahol a kastélyában töltötte a pünkösdi ünnepeket. Hír szerint Apponyi Albert gróf hosszabb tartózkodásra rendezkedett be a kisebb megszakításoktól eltekintve, birtokán tölti a nyarat és ott marad egészen őszig. A kiváló államférfiu szombaton Gyöngyösapátiban üli meg 80. születésnapját.

Elfogadták a magyar-osztrák kereskedelmi szerződést

Budapestről telefonálja tudósítónk, hogy az osztrák nemzetgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadta a magyar-osztrák kereskedelmi szerződést. A szerződés elfogadása ellen csak az osztrák nemzeti parasztpárt szavazott.

Abd El Krim megadta magát és átlépte a francia vonalat

Páris, május 27. Wolff: Abd-El-Krim — mint Briand miniszterelnök ma délelőtt tartott minisztertanács befejeztével közölte — átlépte a francia vonalat. Rögtön Tazába vitték.

Fez, május 27. (Havas.) Abd-El-Krim és kísérei ma reggel negyed 6 órakor megjelentek Marneben. — Nyomban Buredba kísérték őket, a honnan holnap érkeznek meg Tazába.

Angliában újabb általános sztrájk kitörésétől félnek

Budapestről telefonálja tudósítónk: Londoni jelentés szerint a bányász sztrájk egyre súlyosbodik. A meggyezésre vonatkozó előzetes tárgyalások megszakadtak. *A helyzetet oly annyira pesszimistikusan ítélik meg, hogy újabb, általános sztrájk kitörésétől félnek.*

Simon Károly ny. igazgató tanító a IV. oszt. magyar érdemkeresztet kapta

Budapest, május 27. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére, Simon Károly, hajduduházi ny. református elemi iskolai igazgató-tanítónak a közoktatás terén és a társadalmi életben kifejtett érdemes munkássága elismerésül a IV. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta.

Fürdő dresszek 40.000
Tenisz sokni 8.000
Tenisz harisnya 10.000

BECSI ARUHAZ Bádagos ucca 1.

— Ma, pénteken este jelenik meg a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, ez a népszerű képes közgazdasági hetilap igen érdekes új száma az összes tiszántúli versenydíjgyűlési hirdetésekkel.

Egy színésznő és egy földbirtokos tragédiája

Budapestről telefonálja tudósítónk: Ma este 6 órakor *Réz Marianne* — 25 éves színművésznő — a Renaissance színház tagja, a Ritz szálloda egyik szobájában, luminállal megmérgezte magát.

Az öngyilkosságnak tragikus előzményei vannak, amennyiben Réz Mariannónak volt egy földbirtokos barátja, akinek — nős ember lévén, — folytonos kellemetlenségei voltak

feleségével, a színésznő miatt. Az elkeseredett földbirtokos néhány héttel ezelőtt öngyilkos lett. Az özvegy több pert indított ekkor Réz Marianne ellen ékszeres és egyéb értékek visszaszerzésére. Réz Marianne most barátja elvesztése és az özvegy pereit felett való elkeseredésében végül is öngyilkosságot követett el. Allapota súlyos.

Pap Piroska hosszas tagadás után bevallotta, hogy ő verte agyon az ittas iskolaszolgát 250 ezer koronáért

Hogy fogták el a gyilkos óbudai leányt

A „Debreczen“ tegnapi számában hírt adtunk arról a nagy hajszáról, melyet a debreceni rendőrség detektívjei folytattak a fővárosi Lajos-utcai gyilkos kézrekerítése érdekében. A nyomozásba bekapcsolódott két fővárosi detektív is, akik tegnap este a gyorsvonattal Debrecenbe érkeztek.

Az éjszakai razzia során a detektívek végigjárták az összes zugszállásokat és lakókat, mert az volt a gyanú, hogy a gyilkos, aki Debrecenből mint szobaleány került a fővárosba, Debrecenbe szökött.

Éjfélkor az az értesítés jött a fővárosból, hogy a gyilkos elindult a debreceni vonattal és a jelek szerint a hajnali órákban Debrecenbe érkezik. Éppen ezért a hajnali budapesti vonathoz egy detektívcsoporthoz ment ki a fővárosból érkezett detektívekkel együtt. — A gyilkos azonban nem érkezett meg, mert mint tegnap reggel értesültünk, Pap Piroskát, a gyilkossággal gyanúsított nőt Tápiószelén elfogták. Erről táviratilag értesítették a fővárosi detektíveket, akik tegnap a déli vonattal Budapestre visszautaztak.

Budapest, máj. 27. A szerencsés véletlen a rendőrség kezére szolgáltatta a Lajos-utcai rablógyilkosság tettesét *Pap Piroska* 23 éves parasztszármazásu cselédleány személyében, akit a tápiószelén csendőrség tegnap éjszaka elfogott.

A főkapitányságon már tegnap az volt a helyzet, hogy a nyomozás teljesen megfeneklett és beállt a holtpontra, amikor estefelé a főkapitányságon megjelent egy fiatalember és bejelentette, hogy a lapok által közölt személyleírás alapján fel akarja hívni a rendőrség figyelmét egy leányra, akit egy Rákóczi-úti sörözőben látott, minden valószínűség szerint a meggyilkolt Bernát Aladár társaságában és akire a személyleírás teljesen ráillik.

A bejelentés helyes irányba terelte a nyomozást. Személyleírást és körözőleveleket küldtek szét az ország minden részébe és éjjel egy órakor a tápiószelén csendőrség már jelentette, hogy ott elfogták egy lilaszemperecs nőt, akinél semmi igazoló irást nem találtak és aki *Pap Piroskának* nevezi magát. Azt is közölte még a csendőrség, hogy a személyleírás teljesen ráillik erre a leányra.

A csendőrség jelentése alapján autón küldtek ki detektíveket Tápiószelére, akik ma reggel behozták a rendőrségre a csendőrség által elfogott 23 éves barna bubifri-

zurás leányt.

A rendőrségen mindenenk előtt megállapították, hogy *Pap Piroska* 1903-ban született Kocsárdon, szülei egyszerű földművesemberek és a leány 17 éves korában került Budapestre, itt három évig szobaleány volt, majd rossz társaságba elegyedett és többé nem állt szolgálatba. *Végül annyira elszállt, hogy az erkölcsrendészeti osztály kitiltotta a főváros területéről.*

Pap Piroska azonban mégis visszatért és továbbra is ott élt Budapestben a fertőben, amíg most a gyilkosság miatt nem került a rendőrség kezére.

Megállapították kétségtelenül azt, hogy a Rákóczi úti sörözőben valóban *Pap Piroska* volt együtt Bernát Aladárral és itt meglehetősen hangos nagy dártdót rendeztek, úgy hogy a söröző személyzete és a törzsvendégek erre a momentumra határozottan emlékeznek.

Még mielőtt *Pap Piroskát* kivették volna ebbe a sörözőbe, az alkalmasozottól és látogatóktól pontos személyleírásokat kértek arról a mulató társaságról, melynek tagjai a meggyilkolt Bernát Aladár és a most kézrekerített *Pap Piroska* voltak. Ezek a személyleírások pontosan ráillenek úgy Bernát Aladárra, mint *Pap Piroskára*.

Megállapította a rendőrség azt is, hogy *Pap Piroska* a gyilkosság elkövetése után tegnap a Teleki téren járt és ott az áldozatától elrabolt pénzen új ruhákat vásárolt magának és kopott ruháját, amelyben a gyilkosságot elkövette, eladta egy asszonynak.

A rendőrségi autó *Pap Piroskát* először is kivitte a Teleki térre, ahol szembesítették a két kereskedővel, akik közül az egyik megvásárolta a leány óskaaruháját, a másik pedig a most rajta levő ruhákat adta el neki a Bernát Aladártól elrabolt pénzért.

Pap Piroska táskájában olyan villamosjegyet találtak, amely az óbudai vonalra szól és tegnapelőtt re volt keltezte. A gyanúsított leányt valószínűleg kiviszi a törvényszéki orvostani intézetbe, a meggyilkolt iskolaszolga hülájához és tetemrehívást rendeznek, hogy így kényszerítsék vallomásra. *A leány erősen tagad.*

Késő éjjel jelentí fővárosi tudósítónk: Az óbudai rablógyilkosság elkövetésével gyanúsított *Pap Piroska*, aki cleinte konokul tagadott, végre is megtört és bevallotta hogy ő követte a borzalmas bűncselekményt. Előadta, hogy hosszabb mulatozás után a meggyilkolt Bernát Aladárral elment annak laká-

sára. Bernát teljesen részeg volt. Amikor a gyilkos a konyhában megpillantott egy fejszét, hirtelen észbe ötlött, hogy Bernátot megöli és kifosztja. Az elhatározást tett követte. Felkapta a fejszét és Bernátot fejére irányzott csapásokkal megölte. A teljesen részeg Bernát minden hang nélkül halt meg. A gyilkosság után kikutatta áldozatának zsebeit. 250 ezer koronát rabolt el tőle. Ruháit is össze akarta csomagolni, de megborzadt és kisorsrant a házból. Kikutazott Tápiószelére, ahol ismeretséget kötött egy férfivel. Éjjel a csendőrök felismerték és őrizetbe vették.

Az ügyészségre teszik át a Péterfia uccai hajnali incidens aktáit

Hírt adtunk arról a véres incidensről, mely Pünkösöd első napján hajnalban történt a Péterfia-utcán, ahol Pucher István III. éves gazdász az öt csendre intő Kemecey rendőrmesternek ellenszegült, — ugyannyira, hogy a rendőrszemből kénytelen volt kardját használni és azzal Puchert Istvánt megsebesítette.

Az ügyben esütörtökön délelőtt volt dr. Tóth Sándor rendőrbíró előtt a kihágási tárgyalás. Arra megjelent több beidézett szemtanú és maga Pucher István is, akinél a feje még mindig be van kötve.

A tanvallomások alapján Pucher István gazd. akadémiai hallgató ügyében a rendőrbíró az eljárást megszüntette és az iratokat a fentforogni látszó bűncselekmény elbírálása végett a kir. ügyészséghez, illetve a nyomozás lefolytatása végett a bűnügyi osztályhoz áttette.

Pucher Istvánt — az aktákkal együtt a kihágási ügyosztályról délután háromnegyed 2 órakor vitték át a rendőrség büntügyi osztályára, ahol nyomban hozzákötözték kihallgatásához. A kihallgatás a késő délutáni órákig nyult el. Kihallgatása során Pucher újabb tanúkat nevezett meg. Ezeket tegnap délutánra beidézték a rendőrségre, akiket szintén kihallgattak. Kihallgatták újból Kemecey rendőrmestert is. Pucher a késő éjszakai órákig a rendőrségen maradt — ő őrizetbe vétele felől ma döntenek.

Zenedei növendék hangverseny

Folyó hó 29-én, este 8 órai kezdettel tartja meg a zeneiskola haladotabb növendékeivel minden tekintetben kiválóan érdekesnek ígérkező és várakozást keltő házi hangversenyét.

A hangverseny egyik kiemelkedő eseményének ígérkezik Mozart 1. felvonásos vig operájának: a Bastien és Bastienne előadása, amit Hoortempis Erzsébet fordított németből magyarra és tanított be növendékeinek. Ez az előadás első operai előadása lesz a zeneiskolának.

D. Simonffy Irén tanítványa: Bay Erzsike, aki e hónapban tette le sikeresen az Akadémia 4-ik osztályáról a vizsgát, Liszt: Szent Ferenc a hüllámok felett és ugyancsak Liszt: Törpök táncát fogja zongorán előadni.

Szűcs Gergely tanár növendéke: Versényi György, Corelli: La-Folia-t játsza, Beethoven Es dur zongora négyesét dr. Müller Ottó tanár betanításával Gerő Lili, Neumann Olga, Szekeres Kálmán és Zsér Béla adják elő.

Elhangzottak a vád- és védőbeszédék az olaszliszkai bűnperben

A főtárgyalás második napja -- Az ügyész: „Teljes meggyőződéssel állítom, hogy Friedlaender Frigyes a pénzhamisító társasággal sokkal nagyobb összeköttetésben állt mint azt a nyomozás adatai igazolják“

A törvényszék ma délben hirdeti ki az ítéletet

Csütörtök délelőtt folytatta a debreceni törvényszék az olaszliszkai hamis milliósok ügyének tárgyalását. A helybeli és a fővárosi sajtó részletes tudósításai, — úgy látszik, — még jobban felkeltették a közön-

ség érdeklődését, mert a nagy tárgyalóterem szorongásig megtelt közönséggel. Az ajtóknál álló rendőrök csak a legszigorubb igazoltatás után engedték be a hallgatóságot a terembe.

Elnök: Hogyan jöttek rá, hogy hamis milliósok vannak forgalomban?

Pinck: Az olaszliszkai postától kaptuk az értesítést. Mikor a faluban híre ment, hogy hamis milliósokkal árasztották el a községet, az emberek csak úgy tódultak hozzám, mutatni a milliósukat. Míg a hamis milliósok összegyűltek, őrizet alá vettük a rabbi házat. Házkutatást is tartottunk náluk, aminek azonban nem volt eredménye. Salamon azt hangoztatta, hogy a milliósokat a szidők dobták az apja perselyébe. — Tartottunk helyszíni szemlét a temetőben is, de ezt már a vizsgálóbíró ur jelenlétében.

— Hogy üzent Friedlaender Salamon Czink Dezsővel?

— Már este volt, amikor Salamon imádkozni kezdett. — Ekkor hozta Czink a vacsoráját. Amint odalépett hozzá, Salamon folytatta az imádságot, de közben héber szavakban leadta az üzenetet a fiúnak. Magyarul nem beszéltek, az bizonyos.

A törvényszék elrendeli Pinck Pál, valamint a kihallgatás során Bettelheimre igen terhelő vallomást tett Kostély detektív megesketését.

A folytatólagos tanukihallgatások

Pár perccel 9 óra után nyitja meg a főtárgyalást Jeney Sándor tanácselnök. Legelőször Pámer Lajos, — olaszliszkai szatocsot szólítja a bírói emelvény elé.

Pámer előadja, hogy neki apósa: Rosenblüth Lajos fizetett azzal a hamis milliósall, amit Friedlaender Salamontól kapott. A csendőrök a hamis millióst nála lefoglalták.

Rosenblüth Lajos megerősíti vejenek vallomását. A múlt év augusztus 17-én fizetett neki Salamon két darab milliósall; ebből 5 700.000 koronát visszaadott. Az egyik milliósall ezután vejenél fizette le feunálló adósságát.

Sándor a kályhában a milliósokat meggyújtotta?

— Nem.

— De ha valaki a kályhához ment volna, azt észre kellett volna magának venni?

— Föltétlenül.

Dr Bettelheim Jakab, a sátoraljaujhelyi Belvárosi Takarékpénztár ügyésze, Bettelheim igazgató fivére, vallomásaiban csak azt az újat mondja, hogy Friedlaender Sámuel a hamis milliósokat a Népbank helyiségében tépte össze.

ÜZENET IMADKOZÁS KÖZBEN.

Pinck Pál, csendőrtiszt helyettes, az olaszliszkai nyomozás vezetője, az utolsó tanu.

MAGUKNÁL AZ IGAZGATÓ SZOKOTT SEPERNI?

Kleinmann Sándor, a sátoraljaujhelyi Belvárosi Takarékpénztár tisztviselője a következő tanu.

Elnök: Emlékszik ön, hogy 1925 augusztusában Friedlaender Salamon a bankban járt?

Tanu: Igen. A Sántha-testvérekkel jött kölcsönt felvenni. Összetépett, hamis milliósokat hozott és a pultra tette.

— Milyen nagyságu lehetett egy összetépett darab? Mint egy ezüstkoronás?

— *Annál kisebb.* Mikor a papirdarabokat nézegettük, kijött Bettelheim igazgató ur. Megnézte az összetépett milliósokat és kijelentette, hogy azok *közönséges számológépek*. A festett papírok ott maradtak a pulton. Később kijött az igazgató ur és összeseperte a papírszeleteket, a kályhába dobta.

Eöry ügyész: Önök nál a bankigazgatónak szokása az asztalon seperni?

Tanu: Szokott a pulton takarítani. Elnök felmutat egy hamis millióst: Most is azt mondja ön, hogy ez festett papír?

Kleinmann: Hát semmiképpen sem sikerült utánaiztatok.

Dr Holló védő: Látott ön már milliós formájában reklámot?

Tanu: Igen! A Fenyves-féle cég reklámjait.

Ügyész: Azokat már régen eldobták és az előállítását kihágás miatt megbüntették.

Elnök: Déután az igazgató visszamehetett a bankba?

Tanu (Rövid gondolkodás után): Igen.

Kleinmann vallomására a bíróság megesketi.

Holczwéber Imre bankhivatalnok nem volt a Friedlaender és Bettelheim között lefolyt jelenetnek közvetlen tanuja, csak mondatfoslányokat hallott: *Az apja buzdijában volt... Házat vettünk...*

Elnök: Látta ön, hogy Bettelheim

Friedlaender Frigyes

Bettelheim Sándor

A tanuk kihallgatása után dr Jeney elnök ismerteti a vádlottak erkölcsi és vagyoni bizonyítványát. — Mindegyik büntetlen előéletű. Vagyona csak Bettelheim igazgatónak van.

Ezután felolvassa a vizsgálóbírói helyszíni szemlék jegyzőkönyveit. — Majd felolvasta azoknak a héber nyelven írt leveleknek a magyar fordítását, amelyeket Friedlaender Sámuel a debreceni ügyészség fogházában írt. A levelek meglehetősen értelmetlenek, mert mindegyikben több olyan héber szó van, amelyeket nem tudott a fordító kiolvasni. A levelek tartalma általában a bűnügyre vonatkozik. A levelekben foglalt állítások között a legérdekesebb az, hogy Friedlaender Sámuel azt állítja, miszerint Friedlaender Frigyes vette rá arra a vallomástételre, hogy a hamis milliósok a rabbi perselyéből kerültek hozzá.

Az erre vonatkozó szembesítésnél Friedlaender Frigyes merev tagadásban marad.

Jeney elnök egyszerre felmutat Friedlaender Frigyesnek egy areképet. *Ki ez?*

— *Ezt az arecot soha sem láttam,*

— hangzik a felelet.

— *Nem Weingarten Jeromos?*

— *Nem!*

A bűnjelek

Az elnök az ügyész indítványára ezután teljes terjedelmében felolvastatja Weingarten Jeromos vallomását, melyet az a bécsi rendőrség előtt tett és amelyet lapunk keddi számában már ismertettünk.

Megállapítja az elnök, hogy 16 darab hamis milliós bankjegy van bűnjeleként lefoglalva a bíróságnál.

Olaszliszkán 13 darab, Debrecenben 1 darab került forgalomba s a fővárosi Nemzeti Jegybanknál pedig két hamis millióst találtak. Bűnjeleként szerepelt még a csoda-rabbi bádorperselye is és héber nyelven írott cédulák.

Elnök: *Ki ez a persely?*

Friedlaender Salamon: *Apámé*

Miután a bizonyítás kiegészítése tárgyában sem a vád, sem a védelem képviselőinek nincsen indítványuk, Jeney tanácselnök a bizonyítási eljárást befejezettnek jelenti ki és felkéri a kir. ügyészt a vád előterjesztésére.

A vádbeszéd

Feszült figyelem közepette emelkedik szólásra dr Eöry Kálmán kir. ügyész és mondja el alapos jogi érvekkel alátámasztott vádbeszédét: **Tekintetes királyi Törvényszék!**

Az a fontos érdek, amely egy államban a pénz szilárdságához kapcsolódik, indítja a törvényhozást arra, hogy azt fokozottabb védelemben részesítsék és ugyanez az indítja a bíróságot arra, hogy súlyos büntetést mérjen arra, aki az állam eme fontos érdekét támadni meri. *A jelen pénzhamisítási eset igen súlyos — mert éppen a legnagyobb címletű papírpénzeket hamisították meg, a melyekkel a külföldi fizetés történik és így megrendítették a kereskedelmi érdekeket.*

Ezeket a nagyfontosságú érdekeket Friedlaender Frigyes és Salamon azzal sértették meg, hogy forgalomba hoztak olyan hamis milliósokat, amelyekről a Nemzeti Bank felügyelője megállapította, hogy sikerült hamisítványok tehát, ha nem is tökéletesek, de alkalmasak arra, — hogy jóhiszemű embereknek károkat okozzanak. Csak a pénzkezelésben egy kicsit járatanabb embernek kellett lenni s már nem vehette észre a hamisítást.

Minden jel arra mutat, hogy egy jól szervezett pénzhamisító bandával állunk szemben! A Dunántulról, az Alföldről ömlenek a hamis milliósok, amelyeknek a bűnügyi terminológiája az „olaszliszkai milliósok“ nevet adta.

Jelen esetben 250 darab hamis milliósról bizonyítható, hogy forgalomba került.

Friedlaender Frigyes vallomása minden valószínűséget nélkülöz. Még mindig azon az állásponton van, hogy ő a milliósokra kölcsönt akart felvenni. De Salamon szemébe mondotta, hogy a forgalombahozatal volt a cél.

Teljes meggyőződéssel állítom, miszerint Friedlaender Frigyes a pénzhamisító társasággal sokkal nagyobb összeköttetésben volt, mint azt a nyomozás adatai bizonyítják. Igazolja álláspontomat az a körülmény, hogy Frigyes állandóan összeköttetésben volt Budapestén Weingartenel. Pesten, ebben a nagy városban jóformán minden nap „esupa véletlenségéből“ találkoztak.

Friedlaender Salamon akkor közölte meg a valóságot, mikor a nyomozás során apja érdekében mindent magára vállalt. Ekkor kezdett a bűnügy tisztá képe kialakulni. Dacára, hogy a főtárgyaláson tagadott, de eredeti vallomását semmivel sem tudta megcáfolni.

A vádatam bizonyítva látom. Bizonyítva látom azt is, hogy Friedlaender Frigyes és a rabbi család összeköttetése már akkor kezdődik, mikor a rabbiék Pestre mennek.

Frigyes határozott tervvel ment Olaszliszkára. Neki már csak elő kellett hozakodnia azzal: „Itt vannak a milliósok, hozd őket forgalomba“.

Lehet, hogy a milliósokat el sem égették és azok valami jól elrejtett helyen várnak arra, hogy újra megkezdhessék cirkulálásukat.

Friedlaender Henrik vallomását a büntetőtörvénykönyv azon szakaszára alapítja, amely a festvének bűnpártolás esetén büntetlenséget biztosít. *De ő nem a tett után, hanem megelőzőleg értett bűnyárral egyet: ő előtte titok semmi sem maradhatott. Ez az ember többet tud, mint*

amit neki Czink mondott; ő tehát a cselekménynek nem bűnpártolója, hanem bűnsegédi bűnrészes.

Bettelheim Sándor — megvallom, — még a legrokonszenvesebb a vádlottak között. Egyedül megmondolatlanságának köszönheti, hogy a vádlottak padjára került. Neki, mint intelligens embernek és bankigazgatónak tudnia kellett volna, hogy hamis milliósok vannak forgalomban. De tudnia kellett volna azt is, hogy az összetépett milliós nem reklám, mert akkor az egyik oldalának üresnek kellett volna lenni.

A bűnpártoláshoz nem kívántatik meg, hogy a vádlott tudja, hogy kinek az érdekében cselekszik. Ő nem Friedlaender Salamon érdekében követte el a bűnpártolást, hanem elkövette a csalárd használókkal szemben, mikor a papírszeleteket eltakarította, hogy ne kerülhessenek a ha-

tóság kezébe. Neki nem lett volna szabad az összetépett milliósok felett önhatalmúlag rendelkeznie. Így Bettelheim Sándor a bűnpártolást elkövette.

Ami Czink Dezsőt illeti, ő tudta, hogy a csendőrök hamis pénz forgalombahozásáért fogták el Friedlaender Salamont. Tettével tudatosan előmozdította, hogy a bűnjeleket megsemmisítsék, tehát a bűnpártolás vétségét ő is elkövette.

Tekintetes királyi Törvényszék! Minden vádlottal szemben olyan minősítést kérek, mint ahogy a vádlottban van. Tehát Friedlaender Frigyesre és Salamonnra hamis pénz forgalombahozásáért, Friedlaender Henrikre bűnsegédi bűnrészesességért, Bettelheim Sándorra és Czink Dezsőre bűnpártolásért kérek ítéletet mondani.

A védőbeszéd

A védőbeszéd után a védőbeszédre kerül a sor. Elsőnek dr. Lényeg Zoltán, Friedlaender Frigyes védője mondja el beszédét:

A főtárgyaláson be lett bizonyítva, hogy Friedlaender Frigyes a hamis milliósokat nem forgalombahozatal végett hozta Olaszliszkára. Frigyes nagy pénzavarában mintegy szuggesztív erővel kereste az utat a pénzszedéshez. Ő azért adta a pénzt Salamonnak, hogy ezzel lekösse magát és Salamonnak hatalmában álljon — amennyiben nem fizet — a hamis milliósok ügyét a hatóságok előtt fedezni.

A nyomozás és a főtárgyaláson tett vallomása között hajszálkülönbség van; ő itt is határozottan állítja, hogy kölesönt kért a milliósokra és azokat csak biztosítéknak hagyta.

Rámutat arra, hogy Friedlaender Frigyes szülei és kilenc testvérével egy szoba-konyhás lakásban lakott Újpesten, rettenetes nyomorban. Ez mindenestre enyhítő körülményt képez.

Kéri, hogy Friedlaender Frigyes legrosszabb esetben is hamis pénz csalárd használatának büntetésében mondják ki bűnösnek.

FÉNYES JENŐ VÉDŐBESZÉDE.

Dr. Fényes Jenő ügyvéd, Friedlaender Salamon és Czink Dezső védelmében szólal fel.

Ennek az egész bűnpernek az adta meg a jelentőségét, hogy széles rétegeket érint. De az tette leginkább a bűnügyet szenzációssá, hogy volt az ügynek egy olyan stádiuma, mikor abba belekerült egy ártatlan egyén. Mikor ez az egyén a bűnperből kiessett, egyszerre lecsökkent annak jelentősége és arra a színvonalra esett — amelyet megérdemelt.

Fennforgott itt az objektív veszély, amely az állam létét fenyegette. De valójában az államot veszély nem fenyegette. Hiszen Hodor szakértő kijelentette, hogy a hamisítványokat mindenki felismerhette. Az állam pénzügyi felségjoga komolyan megdöntve nem volt.

Komikum, tragikum, de igazság is volt abban, mikor a hamisítás kitudódásakor így kiáltottak fel az emberek:

— A magyar pénz már olyan jó, hogy érdemes hamisítani!

Romboló hatása a hamisításnak nem volt, mert hiszen azóta egyre erősödött a pénzünk.

Salamon szereplését nagy naivság jellemzi. Először széttepi a hamis milliósokat, aztán meg mutogatja. Tehát ő igen bárgyuan járt el. Kár senkire nem háramlott, kéri védenie enyhe büntetését.

Czink Dezsőre felmentést kér. Ő neki sejtelt sem volt, hogy az üze-

net mire vonatkozik. Előfordul, miszerint a fogházból üzenetet küldnek, de ez nem képez egyebet, mint fogházi szabályok megsértését. Kéri ezek alapján Czink felmentését.

Dr. ACZÉL JENŐ VÉDŐBESZÉDE.

Általános várakozástól kisérvé áll fel dr. Aczél Jenő, Friedlaender Henrik védője:

Ha azt állítja, hogy Henriket nem tartja bűnösnek, ebből senki se vonja le azt a következtetést, hogy nem veti meg a pénzhamisítás büncselekményét. Aki ebben a bűnperben bűnös, az bűnhődjék!

Friedlaender Henrik ellen az a vád, hogy a hatósági eljárás meg-hiusítása iránt Salamonnal megelőzőleg egyetértett. A súlypont az „előzőleg” szón van. Mert ha utólag értett vele egyet, ez a bűnpártolás büncselekményét állapítja meg, — amely testvéreknél nem büntetendő.

Sohol a bűnper anyagában nem mutatkozott egy jelenség sem, amely arra mutatna, hogy Henrik tudott volna az ügyről. A tanúk mindnyájan igazolták, hogy Henrik, készsévesen a rabbi pályára, egész nap a templomban ült és tanult. Csak étkezni ment haza.

A logika a mellett szól, hogy Henrik nem volt bent a temetőben. Hiszen ha bent lett volna, akkor már ott megsemmisíthette volna a bankjegyeket!

Mikor Czink az üzenetet átadta, vállalt vont. Ebből látszik, hogy neki sejtelt sem volt az egész ügyről. Tehát tény, hogy Henrik megelőzőleg nem egyezett meg testvérel az eljárás meghiusítására.

Friedlaender Henriket a testvérétől való rajongó szeretet vitte a bűnre. Akármilyen büntetéssel is sújtja a bíróság, kérem, hogy végen megérdemelt szabadságát adja vissza.

BETTELHEIM SIR.

Utóljára dr. Holló Andor ügyvéd mondta el Bettelheim Sándor érdekében hatóságok védőbeszédét. Bettelheim bűnösségét a főtárgyaláson

semmiféle adat nem támogatta Kéri felmentését.

A védőbeszéd alatt Bettelheim igazgató arca egyre jobban elvörösödik, szemébe könnyek tödulnak, majd leveszi pászsemét és csendesen törülgeti szemét.

Rendszabályok a városi strandfürdőben

Csak félnapos szakaszokban lehet használni a fürdőt

Dr. Csürös Ferenc tanácsnok be-terjesztette a városi uszoda házi-rendjét, melyet a tanács elfogadott.

Az uszodát reggel 6-tól este 8-ig használhatják, még pedig úgy, hogy reggel 6-tól déli 1 óráig és délután 2-től este 8-ig. A délelőtti fürdőzők az 1 órai csemetéskor a medencéből kötelesek kijönni és fél 2-ig az uszodát felöltözve el kell hagyniok. Fél 2 órától 2-ig az uszoda területén még felöltözve sem tartózkodhatik senki.

A megváltott jegyek csak félnapra érvényesek és vagy délelőtti, vagy délutáni fürdésre jogosítanak. Vélkezni és öltözni csak csukott kabátokban szabad. Ugyanolyan fürdőruhát kell használni, mint tavaly, — vagyis csak a 12 éven aluli gyermekek fürödhetnek rövid uszónadrágban. A felnőtteknek a felsőtestet is

A védőbeszéd után Jeney elnök a főtárgyalást félbeszakítja és folytatását ma délelőtt 10 órára tűzte ki.

A mai főtárgyaláson a vádlottak fogják elmondani az utolsó szó jogán védőbeszédeiket. Ítéletre a déli órákban fog sor kerülni.

eltakaró fürdőruhában kell lenniök. A medencébe lépés előtt mindenki köteles a zuhanyt használni. Ételmaradékokat, vagy bármiféle hulladékokat elszórni, vagy a homokba temetni nem szabad. Szigorúan tilos a szeméremértő beszéd, vagy viselkedés. A medencében a fürdőruhát kimosni nem szabad.

Tréning és ezzel kapcsolatos versenyuszás, vízpoló stb. kizárólag csak hétköznapokon, reggel 6-tól fél 9-ig, vagy délután fél 7-től 8-ig történhetik, azonban a közönség ugyanabban az időben is használhatja a fürdőt.

A fürdő személyzetének azonnali elbocsátás terhe alatt tilos anyagi előnyökért bárkit is mások rovására kedvezményben részesíteni.

Végzetes kerékpározás a Simonyi uton

Autó által elütött úri fiúcska

Tegnap délután a Simonyi-uton sajnálatos baleset érte dr. Maday István egyetemi tanársegéd 13 éves kis fiát, Maday Bélát. A kis fiúcska, aki IV. gimnázista, egy barátjával kerékpáron igyekezett Nagy-

erdei lakásuk felé. A két gyermek oly közel biciklizett egymáshoz, hogy mindketten felborultak. A gyerekek után haladt Steinberger Miklós Kishegyesi-ut 2. szám alatti autótulajdonos autójával a megengedett városi sebességgel.

A két gyermek biciklijéről közvetlenül az autó előtt esett le s bár az autót vezető Steinberger nyomban fékezett, az elgázolás mégis elkerülhetetlenül bekövetkezett. A kis Maday Bélát az autó elülső része érte és belső sérüléseket szenvedett.

Az autó gázolás után Steinberger a kis fiúcskát felvette autójára és kivitte a sebészeti klinikára. — A fiúcskát Hüttl Tivadar dr. orvosor klinikáján helyezték el és kíméletesen értesítették a szülőket, a kik azonnal gyermekük betegágyához siettek.

Az esti órákban a „Debrecen” munkatársa kint járt a sebészeti-klinikán és magától dr. Hüttl Tivadar hírneves sebész-tanártól, a klinika igazgatójától érdeklődött a fiúcska sebesülése felől. A professzor kijelentette, hogy a kis Ma-

day Béla sebesülése — bár fájdalmas — de nem életveszélyes, ugyanarra, hogy rövidesen felépül és egészségesen hagyhatja el a klinikát.

A balesetből kifolyólag a rendőrség a vizsgálatot megindította.

Egy nagy család kilakoltatás előtt

Nem tudja fizetni a magas bért

Nagy Lajos B-listás rendőr bent járt szerkesztőségünkben és elpanaszolta, hogy Faragó-u. 13. sz. alatti egy szobás lakásából, ahol nagy családjával, öt gyermekével és beteg feleségével lakik, ki fogják lakoltatni. A szegény ember ugyanis a magas házbért, mely a lakásra ki van kötve, előadására szerint, állítólag havi 800 ezer koronát, nem bírja szerény keresetéből fizetni, így a fennálló törvényes rendszabályok módot adnak a háztulajdonosnak a kilakoltatásra, — még pedig anélkül, hogy Nagy Lajos számára más lakásról gondoskodna.

A szerencsétlen család holnap már az utcára kerül, ha csak valaki, valamely háztulajdonos nem könyörül rája. — Ezenon fordult tehát Nagy Lajos a nagyközönséghez, hogy aki teheti, juttassa őt egy szerény lakáshoz. Keresetéből még akár 300—400 ezer koronát tudna lakásra fordítani, de a mostani bért nem tudja fizetni, mert szerinte az minden keresetét csaknem egészen felemésztené. — Szíves értesítést a Faragó-u. 13. szám alá kér Nagy Lajos.

— Elárverezték a Közvetítő Bank Rt. berendezését. Tegnap délután a Rosenfeld Endre-féle Közvetítő Bank Rt. József kir. herceg u. 1. sz. alatt levő irodahelyiség berendezését elárverezték. Irógépek, asztalok, szekrények s más irodai berendezések kerültek újra. Elég szép dolgokat lehetett vásárolni átlag potom pénzen. Kevés volt az árverelőik száma. De így is mentették a meg menthető dolgokat.

K Olcsón Szépen Jót
KORNFELD uridivatházában (Bika épület) vásárolhat
Kalapok, fehérneműek, nyakkendők, férfi- és női harisnyák dus választékban.

A közönség elismerő szeretetének megnyilvánulása Kardoss színigazgató mellett

A fővárosi Vígyszínház igazgatójának távirata Kardoss Gézához -- A debreceni Mansz hölgyeinek nyilatkozata

Egyre általánosabban nyilatkozik meg a debreceni közönség felháborodása egyes ébredő vezéreknek ama támadása miatt, melyet Kardoss Géza színigazgató és társulata ellen intéztek.

Eltételezve attól, hogy a fővárosi lapok legtöbbje, tekintélyes sajtóorganumok valamennyien, elítélik a valóságos kulturatrányszámba menő s önző anyagi törekvésekre visszavezethető támadást, a fővárosi művészkörökben is visszhangja támad annak, mint a budapesti Vígyszínház igazgatójának alábbi sürgönye is igazolja.

Mozgalom indult meg a Mansz hölgyei közt is, akiknek tudta és hozzájárulása nélkül vonták bele az összes tagokat a támadásba az ébredő vezérek s a Mansz. egy csoportja is nyilatkozatot küldött be hozzánk, amelyet szintén itt közlünk:

Egyébként is a következőket hoztatjuk ebben az ominózus ügyben nyilvánosságra:

Kardoss Géza színigazgató
Debrecen,
Színház.

Nagy felháborodással olvasom a méltatlan támadásokat, tudod jól, hogy mindenkor tárt karokkal fogadunk vissza. Mégis azt tanácslom, el ne csüggedj, vivjad végig a harcot. Baráti üdvözléssel:

Jób Dániel.

Tisztelt Szerkesztő Ur.

Alólirottak mint a Mansz. tagjai kérjük a t. Szerkesztő urat, hogy sorainkat becses lapjában közzé tenni sziveskedjék.

Tudomásunkra jutott, hogy Kardoss Géza színigazgató ur igazgatói buzgó tevékenysége ellen a Mansz. nevében is egy meg nem érdemelt támadás lett intézve, anélkül, hogy mi tudtunk volna róla s így belegyezésünket sem adhatuk ahhoz.

Az igazság érdekében kedves kötelességünknek tartjuk, mi — akik gyakran járunk színházba — kijelenteni, hogy igenis ellenkezőleg nagyon meg vagyunk elégedve a Kardoss ur színigazgatói működésével. Mert egy a műsor összeállítása, mint a társulat helyes megszervezése s az előadások menetele művészi színvonalon állnak. Éppen ezért nekünk semmi okunk nincs kérni az Igazgató ur eltávolítását. Sokan vannak mások is, akik nem tudnak semmit a Mansz. részéről a színigazgató ur ellen intézett támadásról.

Ismételve kérjük sorainkat becses lapjában a tiszta igazság nevében közreadni.

Kiváló tisztelettel:

Király Jánosné,
özv. Kónyi Sándorné,
Girgás Béli, né,
Torday Tiwadaré,
Satóbbi.

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedtetsek meg nekünk a színház gyakori látogatói közül néhányunknak, akik ha nem is vagyunk tisztában azokkal az intrikákkal és kulissza titkokkal, melyek oly gyakran keltenek máról-holnapra disszóniát Thalia berkeiben. — de mindenestre lelkes támogatói, il-

letve hódolói vagyunk mindennek, ami művészi, — hogy néhány sorban hozzá szólhassunk ahhoz a támadáshoz, amely városunk szeretett színi direktorát Kardoss Gézát érte.

Nem akarunk foglalkozni azokkal a körülményekkel (mozi-engedély, színiügyi-bizottság), melyek mint indító okok illeszkednek be az egész akcióba, csupán néhány érdekes észrevételt szeretnénk tenni a Kardoss-féle „hazafiatlan és áldatlan” színházigazgatással kapcsolatban.

Aki figyelemmel kísérte a Kardoss-regime alatt a színház hangya szorgalommal dolgozó gárdáját, a kik a létért való küzdelemben is állandóan szem előtt tartották az igaz művészetet és ezzel szemben személyesen tapasztalhatta azt az indolenciával határos részvétlenséget, amellyel a közönség az irodalmi értékkel bíró darabok iránt viseltetett, az semmiesetre sem fog igazat adni azoknak, akik rideg statisztikai adatokkal igyekeznek alátámasztani azt a szinte nevéstegnek mondható megállapítást, hogy Kardoss Géza nem érdemli meg a színház vezetését. Elvégre egy színigazgató nem kényszeríthető arra, hogy napi 10 millió rezzivel dolgozó színház műsorán állandóan olyan darabokat tartson, melyeket az itteni közönség nem hogy méltányolna, de a nézőtér tá-

tongó üregei után itélve, meg se ért, vagy meg se néz.

Csak néhány példát ragadunk ki a sok közül, — a „Boszorkány”, „A hid”, „Peer Gynt”, „Cyrano” mind irodalmi értékkel bíró darabok, mégis csak fél házakat vonzottak. A színház nevelni van hivatva a közönséget, de ott ahol a közönség nem ért vele egyet, a színház tehetetlen.

Azt az embert, aki tőle telhetően minden anyagi és szellemi áldozatot meghozott városunk kulturájának érdekében, „A mór megtette kötelességét, a mór mehet” jelszóval gáncsolni nem, hogy nem szabad, de reméljük, nem is lehet.

Maradunk hazafias üdvözléssel:

Maurer Imre,
Pruzsinszky Miklós,
gazd. ak. hallgatók.

Hol van a rágalmazás?

Az ébredők lapja tegnapi számában a színház ügyvel kapcsolatban támadja Vásáry István főjegyzőt, aki azonban — mint hallottuk — nem óhajtja válasza méltatni az elvakult támadást. A szóbanforgó cikkek azonban van egy passzusa, melyre nekünk kell reflektálnunk.

Ugyanis azt írja, hogy Vásáry főjegyző „az ébredők egyesülete ellen a tájékozatlan minisztériumban bírói ítélettel helyreigazított és megcáfolt, bünyádi eljárás alatt álló rágalmozó újságikkal igyekszik majd hangulatot kelteni”.

Ezek az újságikkal a „Debrecen” mult évi számaiban jelentek meg és hogy mennyiben tartalmaz rágalmozást, az már abból is megállapítható, hogy a cikksorozatban felhozott sok-sok állítás közül csupán három állítást támadtak sajtóperrel, mely azonban még tár-

gyalásra sem került, így tehát rágalmozó újságikkal nevezni azokat, kicsit — *tulkorai*, hogy egészen enyhe kifejezéssel éljünk. Viszont az, hogy helyreigazítást követeltek annak idején az ébredők és a bíróság a helyreigazítást kötelezően elrendelte, annak két *renó* *béli* felebbezés lett a folytatása, a melyekből viszont az derül ki, — hogy az ébredők helyreigazítása alapos helyreigazításra szorulna.

Kilenc új tennispályát építenek a Nagyerdőn

Legutóbbi időben sokan kértek engedélyt arra, hogy a Nagyerdőn új tennispályát rendezzenek be. A tanács a kérelmet elutasította, mert az egész ügyet véglegesen rendezni kívánta.

Zöld József tanácsnok tegnap jelentést tett arra vonatkozólag, hogy miként lehetne ezt a kérdést úgy elrendezni, hogy a tenniszézők és a város érdekei kellőképpen meg legyenek védve.

Az erdőigazgatóság véleménye szerint 9 tennispályát szépen el lehetne helyezni és pedig a Nagyerdő belső köruton tuli részén, az egyetemi klinikák átellenében, a pallagi vasut mellett.

A pályaépítés kötélekeppen történhetik: vagy a város megcsináltatja a jelentkezők költségére a pályát. — vagy pedig ők maguk építik meg.

Pótnyomozás a hamisított százdolláros bűnygyében

Nyomozzák Berger Ernő előéletét

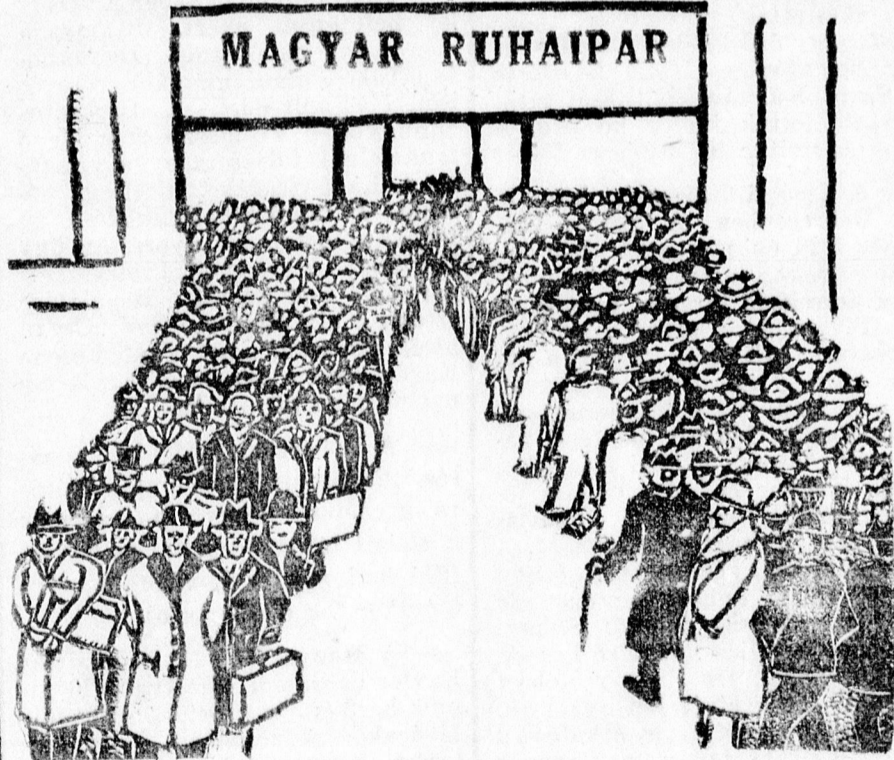
A hamisított százdolláros debreceni forgalombahozója, Berger Ernő érmihályfalvai „dióbélexportőr” mint ismeretes, a debreceni ügyész ségi fogház lakója, mert őrizetbevétele után Preineszberger Jenő tanácselnök, vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte. A bűnygyi akták teljes áttanulmányozása után a vizsgálat megindult.

Ezt a vizsgálatot azonban a közben felmerült újabb adatok teljes homályossága miatt befejezni nem lehetett. A nyomozás eddigi adatai nem precizították Berger Ernő gyakori határátlépéseinek okát és körülményeit. Teljesen kiderítetlenül áll az is, hogy a többszöri határátlépések után hol és merre fordult meg Berger Ernő, akinek Magyarország fizletei is még az ismeretlenség teljes sötétségébe vannak beburkolyva. Nem lehet tudni azt sem pontosan még, hogy Berger Ernő egy-egy magyarországi útja alkalmával milyen valutákat hozott magával.

Mindezeknek tisztázása céljából a bűnygy összes iratait a vizsgálóbíró tegnap áttette a rendőrkapitánysághoz és elrendelte, hogy ebben az ügyben a pótnyomozást meg ejtsék.

Egyebekben a letartóztatást elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen a védők felebbezésüket benyújtották. A felfolyamodással azonban a pótnyomozás megejtéséig a vádtanács aligha foglalkozhatik.

A felfolyamodásban a védők felhozzák mindazokat az érveket, a melyekkel Berger ártatlanságát vélik igazolni. — A felfolyamodással azonban csak a vizsgálat teljes befejezte után foglalkozhatik a vádtanács. — Természetesen a hamisított 100 dolláros forgalombahozója addig vizsgálati fogságban marad.

Menjünk a

Magyar Ruháipar

hoz, Debrecen legnagyobb férfi és fiu ruhaáruházába

Piac ucca (közvetlen a Bika-szálló épületében)

Telefon 13-35.

Ott jól és nagyon olcsón vásárolhatunk!

A NAP HIREI

Hősök napja Debrecenben

Vasárnap az egész országban ünneplik a világháboruban elhalt magyar hőseket. Debrecen imponáns ünnepséggel adózik a polgárság és katonaság, a debreceni hős 39-es halottak emlékének.

Dél előtt háromnegyed 11 órakor megkoszorúzzák a nagyszámmal ki vonult bajtársak a nagyerdei 39-es emléksobrot, emlékbeszédet tartanak és a katonadalárda hazafias énekeket ad elő.

A rendezőség a város közönségéhez, de főként a volt 39-es bajtársakhoz, rokkantak, hadiárva és özvegyekhez fordul, hogy az ünnepségen minél nagyobb számmal jelenjenek meg és az imponáns tömeg is bizonyítsa a hősök emlékének megbecsülését, tetteik soha el nem feledését. A vasárnapi hősök napján mindenki ott legyen a 39-es emlékműnél, hogy a vitéz debreceni katonák emlékének kegyelettel adózva, kimutassa a jövőbe vetett hitét.

— Hétfőn délelőtt érkezik a porosz kultuszminiszter. Több ízben hírt adtunk róla, hogy Becker porosz kultuszminiszter gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszterrel Debrecenbe érkezik. A miniszterek kíséretükkel hétfőn délelőtt autón érkeznek Eger felől. Az egyetem vezetősége gazdag programot állított össze itt tartózkodásuk két napjára.

— Pengő jelzéssel látják el a papírpénzt. A Nemzeti Bank főtanácsának mai ülésén elfogadta az üzletvezetőség előterjesztését, mely szerint az üzletvezetőség által meghatározandó időponttól kezdve a bank a lehetőséghez képest csak olyan ezerkoronás és ennél nagyobb névértékű államjegyeket hozzon forgalomba, amelyek pengő értékben kifejezett ellenértéküket feltüntető felülbélyegzéssel vannak ellátva. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy a közönség már a pengőértékre szóló bankjegyek kibocsátása előtt is hozzá szokjék az új értékben való számításához.

— Érdekes lelet a Szent Anna uceai házbontásnál. Tudvalevő, hogy a Szent Anna uceai bontás az épületeket, hogy a városi bérház építési munkálataihoz hozzáfoghasanak. A volt Laky ház udvari szobája falában beépítve egy biedermeier izlésű, egyszerű, de szép kiviteli szekrényt találtak. A múzeum arra kérte a várost, engedje át neki a szekrényt az egykorú tárgyak között leendő elhelyezés végett. A tanács a kérést teljesítette.

— Izr. istentisztelet a Deák Ferenc uceai templomban. Pénteken este fél 8 órakor, szombaton reggel 7, Muszaf-ima délelőtt fél 11 délután 5 és este 8 órakor. A Kápolnási uceai templomban szombaton reggel 7 órakor. Hétköznapokon reggel fél 7, a Kápolnási uceai templomban egyenlőre 7, este mindkét templomban háromnegyed 8 órakor. — Az előljáróság.

— Szülői értekezlet. A Ref. Tanítótestület Varga uceai körzete május hó 30-án, azaz vasárnap d. u. fél 4 órakor a Vigkedvű M. uceai leányiskolában szülői értekezletet tart, melyre az igen tisztelt szülőket és érdeklődő tanügyi barátokat ezúton is meghívja a tantestület. Ez alkalommal Hatvány Sándorné vezetésével tart előadást.

Egy csaló furfangos módon becsapta a helyi vásárpénztárt

Nem létező nevekkal nem létező sertésekre szerzett járlatot

A debreceni rendőrség már napok óta furfangos csalás tettei után nyomoz. A család által a Debreceni Vásárpénztárt ért kár csak 16 millió koronára tehető, azonban a család minden egyes része detektív-regénybe illő. A szennázás bűny minden egyes részéről a „Debrecen” munkatársa az alábbiakat közli:

Két-három hete lehet annak, hogy az előljáróság járlatokat kiállító hivatalában megjelent egy magát Fülep Ignácnak mondó fiatalember, bricesznadrágban, eszmásan. Egyenesen II. Varga Istvánhoz ment, aki a járlatok kiállításával van megbízva. Barátságosan köszöntötte a városi hajdút, majd előadta, hogy 16 disznójára járlatot szeretne váltani. Az illetőtől csupán azt kérdezte II. Varga István, hogy kivel igazolja azt, hogy ő 16 drb sertésnek boldog tulajdonosa. A minden hájjal megkent állítólagos Fülep azonnal kerített tanukat, az előljáróság egyes hivatalai előtt állókól, akikkel szabályszerűen eleget tett az igazoltatás kötelezettségének. Fél óra múlva már a 16 disznó járata a váltó kezében volt.

Természetesen a nem létező disznókról kiállított járlatok tulajdonosa ezek után kiment a sertés-vásártér mellett levő Vásárpénztárhoz és a felhajtók közé keveredett. Amikor aztán a behajtási bárcákat adogatták, szintén jelentkezett.

— A Művészház kiállítását meghosszabbították. Tekintettel az állandó nagy érdeklődésre, a Művész ház igazgatósága Holló László és G. Szabó Kálmán kiállítását meghosszabbították június hó 2-ig. A kiállítás nyitva 10—12-ig és 3—5-ig.

— A Szepesti Szövetség közgyűlése Debrecenben. A Szepesti Szövetség 1926. évi május hó 29-én délután 5 órakor tartja évi közgyűlést a kereskedő társulat disztermében (Piac u. 8.) a következő tárgysorozattal: Himnusz, éneklő a női felső keresk. isk. énekkara. Hitvallás, írta Papp-Váry Elemérné, szavalja Puskás Margit női felső keresk. isk. tanuló. Elnöki megnyitót, tartja Kondor Mihály. Titkári jelentés, tartja Fux Antal. Pénztárosi jelentés, tartja Gál József. A Tarpataki völgyben, írta Sajó Sándor, szavalja Juhász Erzsébet női felső keresk. isk. tanuló. Szepesti himnusz, éneklő a női felső keresk. isk. énekkara. Dr Horvay Róbert jelentése a szövetség két nyári akciójáról és vitettképes előadása a Magas Tátrába tervezett tiznapos utazás részéről. Az énekkart vezetői Csósz László tanár. A közgyűlésre meghívja az elnökség a szepestieket, felvidékieket és a fölünk elrabolt Felvidék minden igaz barátját.

— Köszönetnyilvánítás. Boldog emlékü jó feleségem, illetve édes anyámnak végtiszességtételen résztvevő kedves rokonaink, barátaink s jó ismerőseink, valamint a Petőfi Dalárda igen tisztelt tagjai, kik részvétükkel és vigasztalásukkal pótolhatatlan veszteségünkben mélyszégyes fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket. — Kónya Bertalan és gyermekei.

Jelentkezett pedig Mátray pénztárosnál, előadva neki, hogy 16 drb sertést hajtott fel, melyeket egy általa bementő Papp Sándor hajdú büszörményi gazdálkodónak adott el. Mátray jóhiszeműleg tudomásul vette a bementést és azonnal kiadta a titokzatos Fülep Ignácnak a Vásárpénztár kifizetési pénztárjegyét, mely 16 sertés után 16 millió volt kiállítva.

Ezeknek birtokába jutván, most már a kifizető pénztárhoz ment, ahol a 16 millió koronát a pénztári jegyre szó nélkül kiadták.

A Vásárpénztár leszámolása után azonban hamarosan rájörték a csalásra. Megállapítást nyert, hogy egy a Fülep Ignác név, mint a Papp Sándor büszörményi gazdálkodó nemcsak bementett, de nem létező nevek. A Vásárpénztár tisztviselőinek jóhiszeműségével egy furfangos csaló rutul visszaélt és teljesen jogtalanul vette fel a behajtási és pénztári bárcákat, nemkülönben a 16 millió koronát.

Ezek után a Vásárpénztár vezetősége azonnal feljelentést tett a rendőrségen a furfangos csaló ellen. A rendőrség ebben az ügyben nyomozást indított. Három napi nyomozás után sikerült a csaló nyomára akadni. A nyomozást végző detektívek pontosan megállapították, hogy ki követte el a furfangos csalást. Ugy a csalónak, mint büntetésének letartóztatása már csak napok kérdése.

— Takó Ferenc ügyében a vizsgálat befejezést nyert. Bizonyára még sokan emlékeznek Debrecenben Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd ismeretes szökésére. A titokzatos bűnyben Preineszberger Jenő tanácselnök folytatta le a vizsgálatot. Ez a vizsgálat közel egy hónapra át tartó kihallgatások után tegnapra befejezést nyert. Az ügy hatalmas aktacsomót Preineszberger Jenő tanácselnök vizsgálóbíró áttette a kir. ügyészséghez. Olyan hírek érkeztek, hogy Takó Ferenc Karánsebesen tartózkodik. A románok nem tartóztatták le.

— A Debreceni Stefánia Szövetség 1926 június 3-án délután 4 órára hirdetett közgyűlése a már közölt tárgysorozattal és helyen 1926 június 2-án, szerdán délután 6 órakor fog megtartatni.

— A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya 1926 június hó 3-án, esütörtökön délelőtt 11 órakor a városháza kistanács-termében tartja évi rendes közgyűlést. Tárgy: 1. Titkári jelentés. 2. 1925. évi zárszámadás és felmentvény megadása feletti határozat. 3. Elnökválasztás és tisztikar kiegészítése. 4. Esetleges indítványok. Az elnökség.

— Nem bírta az öregséget. Nagy Mihály 77 éves hajdubüszörményi földműves tegnap reggel felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Hátrahagyott egy papírlapocskát, melyre ákom-bákom betűkkel azt írta, hogy már nagyon öreg és az élet terhére van. Az öngyilkoságot bejelentették a kir. ügyészségnek. Eltemetéséhez a kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Egy vásárlás meggyőzi Önt, hogy

amatőr fényképezési cikkek

legolcsóbb, legmegbízhatóbb bevásárlási forrása

LIENER fotóosztály

CSAPÓ-UTCA 1. SZÁM.

Nagy választék újonnan érkezett összes kiváló gyártmányú lemezekben, papírokból és gépekben

Allandó garantált friss anyagraktár

Nádudvar emléksobrot emelt 400 hősi halottjának

Nádudvar község fiatal nagy számban vettek részt a világháboruban, még pedig halálmegvető bátorsággal küzdöttek. Ezt bizonyítja a hősi halottaknak az a nagy száma, akik emlékének a község emléksobrot emelt.

A 400 hős emlékművét június 6-án, vasárnap délelőtt leplezik le, ünnepélyes keretek között. Az ünnepi beszédet maga József főherceg mondja s ez alkalommal lemegy a kerület képviselője: Petry Pál államtitkár is. A község meghívta az ünnepélyre Debrecen városát is. A tanács dr Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnokot kérte fel, hogy képviselje Debrecen a leplezésén.

Tüztöltő ünnepély Poroszlón

Fényesen sikerült tüztöltő ünnepélyt rendezett pünkösdi vasárnapján a hevesmegyei Poroszló község, amelyen résztvett Hevesvár megye minden előkelősége és a járás községeinek a tüztöltéséig. Poroszló község tüztöltéséig avatták fel új zászlóját és ebből az alkalomból versenyre hívta meg a tiszafüredi járás községeinek tüztöltéséigait. A verseny igazán szépen sikerült és a falusi tüztöltők mintaszerező képzettségéről tettek tanúságot. A versenyen első lett a poroszlói tüztöltéséig, amely kilenc csapat közül tünit ki elsőrangú teljesítményével, úgy hogy a zsüri egyhangulag tünitette ki dícsérő oklevéllel, míg Bánky István parancsnok igazgató-tünitő, mint legjobb vézenylő, emlékérmét kapott. — Szerző munkát produkált még a sarudi, tiszauerősi és a tiszai tüztöltéséig, míg az egyéki tüztöltéséig versenyen kívül aratott nagy elismerést kifogástalan felkészültségével. Az ünnepségre meghívták a debreceni tüztöltéséigot is, amelynek képviselőiben dr Roncsik Jenő főparancsnok jelent meg. A minden tekintetben fényesen sikerült ünnepség mintaszerező megrendezéséért Ambros Alajos községi főjegyzőt illeti elismerés. A tüztöltő verseny után 300 terítékes bankett volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

— Egy fiatal asszony felakasztotta magát. Tegnap reggel a közeli Hajdusoboszlón megdöbbentő öngyilkosság történt. Kardoss Sándorné 28 éves fiatal menyecske, egy hajdusoboszlói gazdálkodó fiatal felesége, portájukon felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették, már halott volt. Nagyon valószínű, hogy tettét pillanatnyi elmezavarában követte el.

— Új rádiókönyvek. Molnár Gyakorlati rádió. Günther A rádió diadala. Inoze Rádió. Mende Rádió. Örök Rádió.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A Csokonai színház műsora:

Máj. 28., péntek: *A cornevillei harangok*. Operette. Halmos János m. v. Új betanulással. Előszór. A) bérlet.
Máj. 29., szombat: *A cornevillei harangok*. Operette. Halmos János m. v. B) bérlet.

A Rott társaság vendéjátéka

Hogy egy könnyebb fajsúlyu kabaré-műsor keretében is lehet hamisíthatlanul művészt nyújtani, azt Rott Sándor bebizonyította tegnap este a „Miss Piccadilly” bohózat keretében. Egy nagyapát játszott olyan alakításban, mely odaillő volna az ország legelső vigjátéki színpadára is. De az egyébként nagyon ötletes konferansz *Szentiványi Kálmán* is egy pompásan színesen jellemzett parasztfigurát produkált az aktuális zenésrevüben és pedig olyan tözsgyökereken eredeti, jóízű humorral, mely sokáig fog élni a publikum emlékében. *Rottné Türk Berta* bájos szonon-eredetisége, kedves színpadi egyénisége most is uralta a nagyon mulatságos műsört s most sem maradt hatástalan *L. Fodor Aranka* nemesen esendülő althangja s a többi szereplők színpadi készsége sem.

Kardoss Géza színigazgató nagyon helyesen cselekedett, hogy színházában így akácvirágzás idején kaput nyitott a kabaré-műsorra is két estén keresztül, annyiival is inkább, mert a Rott-társaság műsora semmivel sem nyújtott borsosabbat, mint sok fehér-színlaposnak fémjelzett modern-operett, szövegben, énekben és mutatgatni valóiban egyaránt. Ellenben azok egyikénél-másikánál sokkalta mulatságosabb volt.

Sz. Z.

A színházi iroda jelentése:

RAGYOGÓ FÉNYES kiosztásban és új betanulással hozza színre ma este több mint 10 éves pihenés után a világirodalom legremekesebb operettjét, a „Cornevillei harangokat”. Serpölettet — Blaháné, Pálmai Ilka híres parádés szerepét — *Timár Ila* játsza és ragyogó hangja és énektudásán kívül, temperamentumos, stílusos já tékával szenzációs alakítást fog nyújtani. — *Szömörkényi Franciska* a bájos és szende Germaine szerepében érvényesíti kedves egyéniségét. A tenor szerepre ismét *Halmos Jánost*, a budapesti Városi színház első tenoristáját sikerült az igazgatóságnak megnyerni, aki a „Hoffmann meséi”-ben már minden tekintetben meghódította Debrecen műértő közönségét. *Gáspár apó* híres műszerepében *Szigethy Andor* fogja hosszas pihenés után művészetét csillogtatni. *Krompachi István*, *Henry marquis* bűbájos mólódiát bársonyos baritonjával fogja az újabb nemzedéknek is felejtethetlenné tenni. *Endrődi* mint bíró, *Csolnakossy, Károlyi* és *Vrág-háty* mint jegyző és írások képviselik a humort.

HALMOS JÁNOS, a budapesti Városi-színház első tenoristája — éneklő Grenicheux szerepét „A cornevillei harangok” előadásain.

„**CSÓKOS ASSZONY**”, a nagy-sikerű operette sláger vasárnap délután olcsó helyárrakkal.

„**AZ ALVÓ FÉRJ**”, a budapesti Vigszínház legújabb szenzációs sikerű vigjátéka lesz a Csokonai-színház legközelebbi prózai bemutatója.

A mozgósínházak műsora:

APOLLO: Két Zoro Huru film, — Aranyásók a Rivierán és a Patagoniai alkirály.

VIGSZÍNHÁZ: A szerelem bolondja, színmű hét felvonásban. Főszereplők: Richaro Cortez és Jetta Goudal.

Szombattól URÁNIÁBAN: Tom Mix szel. A sátán völgye.

Jönnek: Rózsák madonnája. Páris grófnő.

SPORTHIREK

Vasárnap nem lesz mérkőzés Debrecenben.

A végét járja a bajnokság, még csak néhány elmaradt mérkőzés van hátra és aztán lezárul a bajnoki év, amely oly keveset nyújtott. A szezon végét mutatja a vasárnap is, amely minden program nélkül áll, semmiféle futballmeccs, vagy egyéb sportesemény sem kerül Debrecenben lebonyolításra. — Így aztán az a kisszámú közönség, a sport fanatikusai, akik jóban-rosszban kitartottak a futball mellett, vasárnap nem kapják meg a várva-várt szórakozásukat — még egy tréning-meccs formájában sem és így valószínűleg unatkozni is fognak.

A DTE Nyiregyházán.

A tavaszi szezonban gyászosan szereplő DTE utolsó bajnoki mérkőzését játssza le vasárnap Nyiregyházán a NyTVE ellen. Bár a kék-sárgák aránylag jó csapattal rándulnak át Nyiregyházára, még sem valószínű, hogy az otthonában a kisméretű bujtosi pályán játszó NyTVE-től pontot szerezhessenek.

KÖZGAZDASÁG

A gabonatözsden szilárd volt az irányzat.

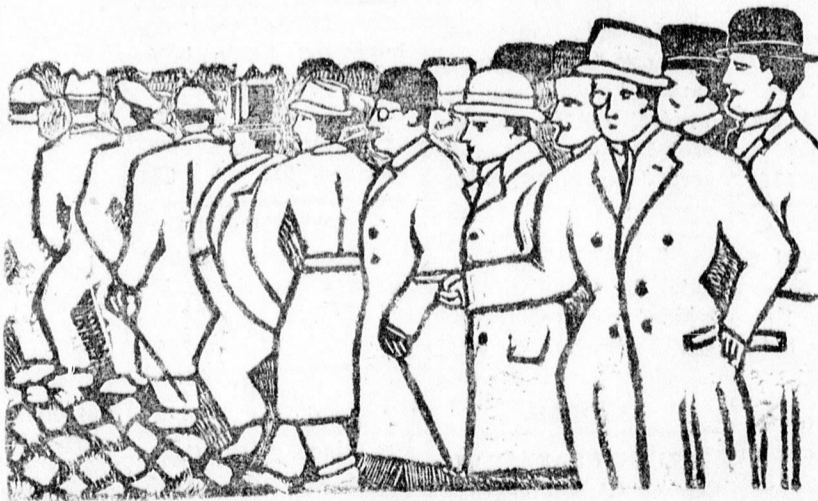
Terménytözsde zárlat.

A tözsdetanács hivatalos árjegyzése a következő: 76 kg-os buza tiszavidéki 430—432.500, felsőtiszai 427.500—430.000, pestvidéki, fehérmegyei és dunántuli 425—427.500, 77 kg-os tiszavidéki 435—437.500, felsőtiszai 432.500—435.000, pestvidéki, fehérmegyei és dunántuli 430—432.500, 78 kg-os tiszavidéki 437.5—440.000, felsőtiszai 435—437.500, pestvidéki, fehérmegyei és dunántuli 432.500—435.000, 79 kg-os 440—442.500, felsőtiszai 437.5—440.000, pestmegyei, fehérmegyei és dunántuli 435—437.500. Pesti rozs 232.500—235.000, más származású 230—232.500, árpa 240—250.000, zab 265—272.500, tengeri 207.500—210.000, korpa 172—177.500 korona 100 kg-ként budapesti paritásban.

Külföldi kifizetések:

Amszterdam	18670—28770
Belgrád	1259—1263
Berlin	16992—17042
Bukarest	278—288
Brüsszel	2265—2305
Kopenhága	18730—18790
Osló	15490—15540
London	347.165—348.165
Milánó	2652—2692
Newyork	71370—71570
Páris	2347—2387
Prága	2113—2120
Szofia	518—523
Stokholm	19105—19165
Varsó	6150—6450
Bécs	10081—10111
Zürich	13825—13865

Menjünk mindannyian

a Hajdusági

férfi-, fiu- és gyermekruhák áruházba,

Debrecen, Piac ucca 67. sz.

Frohner szálló épület.

hol feltűnő olcsó árak mellett vásárolhat óriási álasztékban.

Mithirdet ma az Ingóságközve títő? Kálvi-tér 19. ref. püspöki bérpalota, a Déry-muzeum mellett. Telefon: 11-99. Mindent egy helyen a legolcsóbban, kedvező fizetési feltételek mellett is beszerezhet az In-Állandó közvetítés, vétel és eladás! Bármilyen felesleges tárgya van, egyedül csak itt értékesítheti. Elfogadjunk megbízást egész lakás-izlet-, irodaberendezések, hagyatékok kiadására. Tekintse meg üz etünket! Páratlan alkalmi vételek: butorokban, szőnyegekben, hangszerekben, könyvekben, szobrokban, festményekben, emléktárgyakban, régiségekben, kerékpárokban, egy szó, mint száz — mindenféle nevén-nevezendő ingóságokban. Keressen fel bennünket bizalommal

Feszmerőket delejgyújtakat, mágneses patkókat javít. Basch mágnesek összes tartozékai gyári árbán beszerezhetők Debrecen l. Elektrotechnikai Gyárban, Széchenyi ucca 55. Telefon 169.

1 liter I. rendű asztali BOR kihordásra
8000 korona
Korona vendéglő kimerésében
CSAPÓ-UTCA 17.

Vizvezeték és csatornázási berendezéseket legolcsóbban készít
Burg Ignác
Csapó ucca 11. Telefon 959.

3 perc alatt hajmosás legújabb párisi módszer szerint, villanyszáritás mellőzve. — Henne hajfestés
Ramminger hölgytödrásznál
Varga-utca 1. (Iparbank.)

Teherautó fuvarozást helyben és vidékre gyorsan és olcsón eszközöl
Lindenfeld József fuvarozási vállalata, Kúlsóvasártér 10. — telefon 801. szám.

Elsőrendű kárpitós
Szabó József Varga ucca 1. szám
Szent Anna ucca sarok.
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON. —

Poloska irtást felelősséggel vállal
Kiss Zoltán m. ktr. szab. féregirtó
KERESZTESI UCCA 44
Csapó ucca 9. szám.

Vizsga cipők
Neumann Miksanál
Piac-utca 41.

Apróhirdetések

JEVELEZÉS

ÖRÖKKE

hálás lesz Ön polska-
irtó szereimért. Berger
festéküzlet, Csapó-u. 10.
1139

ALKALMAZÁST NYER

HENTES

és mészároságban jár-
tas segédet felveszek. —
Árpádtér, Szabó Balázs.
1087

FODRÁSZ

segéd, fiatal, kimondot-
tan jó munkás, azonnal
beléphet. Király-utca
5. szám. 1138

JÓ

megjelenésű fiatal em-
ber bármilyen szolgai
állást keres, esetleg por-
tási állást is elfogadok.
Cím a kiadóban. 1142

BEJÁRÓ

azonnal felvétetik. Péter-
fia 55. 1136

VIZSGÁZOTT

fűtőt keres az Augustus-
szanatórium. Jelentkezés
naponta 9—10 órakor.
1109

BORBÉLY

segédet, önállóan, jól
dolgozót azonnal felve-
szek. Kraft, Csapó-u.
97. 1126

EGY

fiatal fodrászsegéd, jó
munkás, felvétetik. Aj-
tó-u. 26. 1135

JÓ

megjelenésű leány, 14
éves, gyümölcsárusi
táshoz felvétetik. Késes
28. 1090

MINDENES

szakácsné, jól főző —
magános úriembarnél
hosszu *szolgálati bizo-
nyítvánnyal felvétetik.
Péterfia u. 10. sz., 116.
záréknál. 1113

ALKALMAZÁST KERES

KOMOLY

intelligens nő elmenne
házvezetőnőnek vagy
házi asszony segítségé-
lé, hol a háztartásban is
tehet, vagy gyermek mel-
segédkezik. Cím a ki-
adóba „Szorgalmas” jel-
gére.

NYUGDIJAS

máv. főraktárnok, iro-
dai vagy raktárnoki —
vagy hasonló állást ke-
res — azonnalra. Cím a
kiadóban. 1120

SZOBALÁNYNAK

ajánlkozom elsejére. —
Cím Balogli Honka, —
Batthyányi-u. 1. 1045

PAPLANT

varrni házhoz megyek
Meghívást „Paplan” jel-
igére kiadóra kérek.
1121

AJÁNLAT

AMATŐR

fényképező gépek, pil-
lanat zárok javítását
szakszerűen kizárólag
Liener fényképész vál-
lalja, Csapó-u. 1. a32

LEJUJABB

női és gyermek kala-
pok a legolcsóbban be-
szerezhetők Turvénál.
Pacsirta-u. 41. 1132

URHÖLGYEK!

Bálint Margit női di-
vat termében (Péter-
fia 60.) kosztümök
400.000, köpenyek —
300.000, ruhák 100.000
K-től készítenek. A leg-
különlegesebb tava-
sz-i divallapok állnak
rendelkezésre a höl-
gyeknek. Sziveskedje-
nek megrendelésüket
bejelenteni?

SZALMAKALAPOK

nagy választékban, ol-
csón kaphatók. Matka
Anna. Csemete-u. 10. 112

VARROGÉP

erős, nagy jutányosan el-
adó. Lorántffy-u. 19.

GYERMEKTELEN

házaspártnak szoba és
konyha a Hatvan-ut-
cai kertbe. Gohér-u. 16.
kiadó. 1111

TÖLGYFA

akácfa, bükkfa, felvág-
va, hazaszállítva 46.000
Hasábosan vagy öltre is.
Rákóczi 18. 1131

POLOSKAIRTÓ

szerem ajánlom, mert a
hatás nem marad el. —
Berger festéküzlet, Csa-
pó-u. 10. 1141

INTELLIGENS

fiatalemberek kosztra és
kvártélyra felvétetnek.
Csillag 69. 1136

POLOSKA

irtást felelősséggel hely-
ben és vidéken a legol-
csóbban irtó Ráthonyi.
Csapó-utca 88. 6/a

LIENER

Béla fényképezési
műterme az ünnepek
mindkét napján egész
nap nyitva. 34-a

FÉNYKÉPEZŐ

gépek vétele és eladása
Liener főosztályán, Csa-
pó-u. 1. a33

DEBRECENSZKY

kárpitos-mester. Hal-
köz 8. Kész hencserek,
diványok, bőr- és ber-
zselygarnitúrák állan-
dóan raktáron. Javítá-
sokat olcsón készíték.
8a

KÉRVÉNYEK

privát munkák gépelé-
sét jutányosan vállal-
lom. Cím a kiadóban.

SOFFÓR

vizsgára szakszerűen —
műhely gyakorlatl —
csak Kiss gépműhely
soffór iskolája készít
elő, díjtalan állásba he-
lyezéssel. Erzsébet-u. 20
1053

Figyelem.

Győződjön meg áram
olcsóságáról és mun-
kám tartósságáról. —
Női talp és sarok 30
ezer, férfi 35 ezer. Női
fejtelés 85 ezer, férfi 95
ezer. Férfi box cipő
200.000. Női fél fűzés
vagy csattos 180.000
korona Jungnál. József
kir. herceg-u. 63. 18a

ABLAKOK

minden nagyságban,
készen kaphatók, —
Blattner Kálmán ablak-
gyárában. Sziv-u.
14. 953

RÉZKENPOR

badacsonyi, eredeti 25
kilós zsékokban, állan-
dóan kapható Adorján
és Mandel fűszer nagy-
kereskedő cégnél, Piac-
utca 83. 45a

ÉPÍTKEZÉSEK

hez legolcsóbb kő-
és cserép beszerzési
hely Első debreceni
téglyagyár. Iroda Ro-
yal épület. Telefon 50
és 557. 575

KERESLET

MÁJUS

23. fogságba esett ná-
lunk egy 68 centi magas
farkas kutya. Csak aki
nevével szőlítja, annak
szolgáltatjuk ki. Csapó-
keri. János-u. 78. szám.
1124

TALÁLTATOTT

fiatal farkas kutya. Tu-
lajdonosa átveheti Mi-
kes Kelemen-u. 7. B47

LAKÁS

SZÜKSÉGLAKÁSNAK
keresek bárhol, akárm-
ilyen, akármekkora he-
lyiséget. — Ajánlatok :
„Megfizetek” jelíggére a
Debrecen kiadójába.

BUTOROZOTT

szoba a Bika-közelében
június 1-től kiadó. Ké-
nyelmesen berendezett
parkettes, villannyal vi-
lágított külön bejárati
szoba — a déli órákban
megtekinthető. József
kir. hg-u. 35. szám. —
Első emelet, balra. 36a

KIADÓ

lakás a Dévai-utcában a
vágóhídi villamos meg-
állótól 9 perc, két szo-
ba, konyha, kamara és
mellék helyiségek, ud-
varral, jó vizű kut, disz-
nó és baromfi tartás
megengedve. Értekezni
Garai-utca 26. szám.
Kovácsnéval. 1110

KÉT

szoba a Kossuth-szobor-
ra szemben, orvosi ren-
delő, ügyvédi iroda, —
vagy garzon lakásnak
kiadó. — Felvilágosítást
ad a délelőtti órákban
telefon 6—43. 37a

KÖZPONTBAN

csinosan butorozott szo-
ba, elsejétől kiadó, kü-
lön bejárattal, szép fás
udvarral. Darabos-utca
26. 1130

EGY

butorozott szoba, külön
udvarral kiadó. Olajútó
43. sz. 1129

BUTOROZOTT

szoba kiadó június 1-
től. Darabos-u. 41. sz.
1127

LAKÁSA

tiszta lesz, ha polska-
irtó szert Berger festék-
üzletében vásárol. Csa-
pó-u. 10. 1140

KÜLÖNBEJÁRATU

szépén butorozott szo-
ba június 1-re kiadó
Bethlen-u. 14. 1082

SZOBA,

konyha, lelépéssel ki-
adó, esetleg butorral is.
Kinizsi-u. 61.

MAGÁNOS

udvarral szoba, konyha
butorral átadó június
15-re. Cím a kiadóban.
790

CSINOSAN

butorozott külön bejá-
ratu szoba azonnal, —
vagy 1-sejére, egy-két
ur részére kiadó. Kos-
suth-utca 61. 934

KÜLÖNBEJÁRATU

elegánsan butorozott 2
ágyas szoba olcsón ki-
adó. Bethlen-utca 24.
1058

UDVARI

butorozott szoba június
1-re kiadó. Péterfia-u.
74. sz. 1145

OLCSÓ

butorozott szoba köz-
pontban június elsejé-
re kiadó. Hüvelyes-u. 6.
1146

AZONNAL

kiadó szoba, konyha
lakás, lelépés nélkül, —
Wesselényi-tér 12. sz.
1144

KÜLÖNBEJÁRATU

utcai butorozott szoba
június 1-re kiadó. Zöldfa-
utca 9. sz. 1001

EGY

különbejárati utcai bu-
torozott szoba elsejére
kiadó. Simonfy-u. 31.
1112

ÜZLET - RAKTÁR

VENDEGLŐ

forgalmas helyen, — 28
év óta fennáll, kuglizó,
kártya engedéllyel, jog-
folytonossággal, azonnal
kiadó. Cím a kiadóban.
561

SÖRHÁZ,

vendéglő, szálloda, jog-
folytonossággal azonnal
átadó. Cím a kiadóban.
1103

FÜSZER-

üzletnek kiadó helyi-
ség, esetleg lakás is. —
Cím a kiadóban. 1083
központon, teljes beren-

ELADÁS

TÉGLA

Vágóhídtől 8000 db. el-
adó. Stabil, Dégenfeld-
tér 10. 1077

KÖPÖR

Bocskay-térről, olcsón
eladó Stabil, Dégenfeld-
tér 10. 1078

MOTOROS

kerékpár elsőrendű ki-
segítő motorral 1.5 ló-
erős, keveset használt,
jó karban van, sürgő-
sen eladó. Erzsébet-u.
27. 5. ajtó délután egy
órától. Jókárbán levő
kerékpárral cserélek is.

KERÉKPÁR,

Puch gyártmány, telje-
sen jó állapotban, sza-
badon futó, a Honvéd
és közr. kórház (Ujváro-
si-ut 3. Menhellyel szem-
ben) portásnál megte-
kinthető. 1093

EGY

Kosárkúfer, jutányosan
eladó. Maróthy-utca 39.
1. ajtó. B45

KORCSMAI

puldhütő, jutányos áron
eladó. Varga-u. 35. 1119

ZONGORA,

alig használt, keresz-
tűros, rövid, eladó. Ér-
tekezni telefonon 11
—37. 44a

GŐZCSÉPLŐGÉP.

garnitúra, 3 lóerős, tíz
millió, 8-as cséplő szek-
rény 26 millió. Automo-
bilok : Mercedes, Sám-
ler, Puck, Ford, Fiat.
25-től 60 millióig eladó.
Kiss garázs, Erzsébet-u.
20. 1052

FIATAL

kereskedő segéd felvé-
tetik jun. 1-től, vala-
mint ugyanott egy tu-
ló is. Cím a kiadóban.
1001

MAGÁNOS

cséplőgép. 8 HP Nicol-
son eladó. — Értekezni
Hajduböszörmény, Zöld
ség-utca 1397. 1086

LILLAFÜRED

legszebb villája eladó.
Bövebbet Reich Emilné,
Mezőkövesd. 1074

40 MILLIOERT

autó, hat üléses 40 hp.
„Alpesi puch” gyárt-
mányu, tartalék kere-
kekkel eladó. Bövebbet
Machó, Ferenc József
ut 54. I. em. 19. d. e.
10-ig. Sodronyos vas-
ágy és használt ruhák
eladók. Machó, Kandia
utca 6. d. u. 15—18
órák között 5 millióért
Kocsí, sárga, homokfa-
tő, majdnem új. Böveb-
bet d. e. 10—11-ig Mac-
hó, Ferenc József-ut 54
I. em. 19. XX

INGATLAN

ELADÓ

elufazás miatt, sürgősen
Kinizsi-utca 85. számú
modern két szoba, —
konyhas családi ház —
gyönyörű berendezéssel,
mellék helyiségekkel, be-
vetett 350 négyszögöl
kerttel, víz és villany-
világítás az udvaron is.
Jutányosan megkapható
három héten belül átve-
hető. 1040

ELADÓ

Ujkerti, első járás, Le-
hel-utca 21. számú két
nyílás szőlő. 1183

ELADÓ

ház Kisújszállás, Erdő-
utca 14., mellék helyisé-
gekkel és nagy telekkel.
Értekezni ugyanott.
B48

KÖNTÖSKERT,

Bezerédi-u. 20. sz. egy
katasztrális hold jókar-
ban levő szőlő, egy szo-
ba, konyha azonnal be-
költözhető lakással, —
présház teljes berende-
zéssel eladó. Értekezni
lehet naponta 3—4-ig
Darabos-u. 56., első aj-
tó alatt. 1088

ELADÓ

háló berendezés, külön
ágy, konyha kredenc.
Olasz, Kandia 13. 1067

KÉT DARAB

antik fautal és egy
darab komót eladó. Er-
dős kárpitos, Simonfy-
utca 13. 1072

ANGOL

Bőrgarnitúra jutányos
áron eladó. József kir.
hg-u. 20. 1071

JOBB

vendéglő vezetésére —
ügyesebb, szakképzett
embert keresek. Árú át-
vételéhez 10—15 millió
korona szükséges. Cím
a kiadóban. 1084